

Nazwa kwalifikacji: **Świadczenie usług opiekuńczych osobie chorej i niesamodzielnej**

Oznaczenie kwalifikacji: **Z.04**

Wersja arkusza: **SG**

Z.04-SG-21.01

Czas trwania egzaminu: **60 minut**

EGZAMIN POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE

Rok 2021

CZĘŚĆ PISEMNA

**PODSTAWA PROGRAMOWA
2012**

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 9 stron. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego.
2. Do arkusza dołączona jest KARTA ODPOWIEDZI, na której w oznaczonych miejscach:
  - wpisz oznaczenie kwalifikacji,
  - zamaluj kratkę z oznaczeniem wersji arkusza,
  - wpisz swój numer PESEL*,
  - wpisz swoją datę urodzenia,
  - przyklej naklejkę ze swoim numerem PESEL.
3. Arkusz egzaminacyjny zawiera test składający się z 40 zadań.
4. Za każde poprawnie rozwiązane zadanie możesz uzyskać 1 punkt.
5. Aby zdać część pisemną egzaminu musisz uzyskać co najmniej 20 punktów.
6. Czytaj uważnie wszystkie zadania.
7. Rozwiązania zaznaczaj na KARCIE ODPOWIEDZI długopisem lub piórem z czarnym tuszem/atramentem.
8. Do każdego zadania podane są cztery możliwe odpowiedzi: A, B, C, D. Odpowiada im następujący układ kratek w KARCIE ODPOWIEDZI:

A	B	C	D
---	---	---	---

9. Tylko jedna odpowiedź jest poprawna.
10. Wybierz właściwą odpowiedź i zamaluj kratkę z odpowiadającą jej literą – np., gdy wybrałeś odpowiedź „A”:

☒	B	C	D
-------------------------------------	---	---	---

11. Staraj się wyraźnie zaznaczać odpowiedzi. Jeżeli się pomylisz i błędnie zaznaczysz odpowiedź, otocz ją kółkiem i zaznacz odpowiedź, którą uważasz za poprawną, np.

☒	B	C	☒
-------------------------------------	---	---	-------------------------------------

12. Po rozwiązaniu testu sprawdź, czy zaznaczyłeś wszystkie odpowiedzi na KARCIE ODPOWIEDZI i wprowadziłeś wszystkie dane, o których mowa w punkcie 2 tej instrukcji.

Pamiętaj, że oddajesz przewodniczącemu zespołu nadzorującego tylko KARTĘ ODPOWIEDZI.

Powodzenia!

* w przypadku braku numeru PESEL – seria i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość

Zadanie 1.

Fizjologiczny proces starzenia się organizmu ludzkiego charakteryzuje się między innymi

- A. utratą masy mięśniowej.
- B. przyspieszeniem perystaltyki jelit.
- C. wzrostem podstawowej przemiany materii.
- D. zmniejszeniem zawartości tkanki tłuszczowej.

Zadanie 2.

Jaki nastrój występuje u 60-letniego pacjenta, przebywającego na oddziale ortopedycznym po zabiegu amputacji kończyny dolnej, który w zaistniałej sytuacji obawia się utraty samodzielności, jest drażliwy, przygnębiony i odmawia współpracy w rehabilitacji?

- A. Labilny.
- B. Obniżony.
- C. Wyrównany.
- D. Podwyższony.

Zadanie 3.

W celu monitorowania samodzielności podopiecznego w zakresie wykonywania złożonych czynności życia codziennego należy posłużyć się skalą

- A. Katza.
- B. Tinetti.
- C. Lawtona.
- D. Tolerance`a.

Zadanie 4.

W celu określenia ryzyka wystąpienia odleżyn u podopiecznego należy wykorzystać skalę

- A. Barthel lub Norton.
- B. Norton lub Douglas.
- C. Barthel lub Glasgow.
- D. Glasgow lub Douglas.

Zadanie 5.

Pacjentowi ze średnim natężeniem nietrzymania moczu i maceracją skóry prącia, który porusza się samodzielnie, należy zaproponować stosowanie

- A. majtek chłonnych.
- B. wkładek urologicznych.
- C. cewnika zewnętrznego dwuczęściowego.
- D. cewnika zewnętrznego jednoczęściowego.

Zadanie 6.

Pacjent z hipercholesterolemią jest przygotowany do samoopieki, jeżeli w jadłospisie uwzględni ograniczenia w spożywaniu

- A. mleka 2%.
- B. masła 82%.
- C. oliwy z oliwek.
- D. oleju rzepakowego.

Zadanie 7.

Płukanie włosów roztworem wody z octem spirytusowym u pacjentów po zdjęciu czepca przeciwszawicznego i umyciu głowy, należy zastosować w celu

- A. nawilżenia włosów.
- B. odtluszczenia włosów.
- C. ułatwienia usunięcia jaj pasożytów.
- D. ułatwienia usunięcia płynu przeciwszawicznego.

Zadanie 8.

Wskazaniem do ułożenia w pozycji wysokiej unieruchomionego w łóżku pacjenta jest

- A. występowanie omdleń.
- B. duszność spoczynkowa.
- C. występowanie wzdęć brzucha.
- D. zakrzepica żył kończyn dolnych.

Zadanie 9.

Przeciwwskazaniem do karmienia pacjenta przy pomocy łyżki stołowej jest

- A. wolne połykanie.
- B. brak w uzębieniu.
- C. brak odruchu połykania.
- D. próchnica zębów trzonowych.

Zadanie 10.

W opiece nad pacjentem z biegunką należy uwzględnić między innymi

- A. monitorowanie ilości i jakości wypróżnień oraz zachęcanie pacjenta do zmniejszenia ilości wypijanych płynów.
- B. monitorowanie ilości i jakości wypróżnień oraz zachęcanie pacjenta do zwiększenia ilości wypijanych płynów.
- C. wykonywanie pacjentowi masażu brzucha w kierunku zgodnym z przebiegiem jelita grubego i zwiększenie podaży płynów.
- D. wykonywanie pacjentowi masażu brzucha w kierunku przeciwnym do przebiegu jelita grubego i ograniczenie podaży płynów.

Zadanie 11.

Podczas wykonywania toalety całego ciała w łóżku, wodę w misce należy zmienić zawsze, gdy jest ona brudna, chłodna i zawiera dużo mydlin oraz bezpośrednio przed umyciem

- A. szyi.
- B. krocza.
- C. brzucha.
- D. pośladków.

Zadanie 12.

W celu uzyskania miarodajnego wyniku ciśnienia tętniczego krwi u pacjenta, który o godzinie 14:00 zjadł posiłek, pierwszy pomiar należy wykonać najwcześniej o godzinie

- A. 14:15
- B. 14:20
- C. 14:25
- D. 14:30

Zadanie 13.

Pacjentka w podeszłym wieku, która cierpi na zaburzenia równowagi i porusza się przy pomocy balkonika, kąpiel całego ciała powinna mieć wykonaną

- A. na stojąco, w kabinie prysznicowej.
- B. na siedząco, w kabinie prysznicowej.
- C. w wannie stacjonarnej wypełnionej wodą minimum do $\frac{3}{4}$ jej wysokości.
- D. w wannie stacjonarnej wypełnionej wodą maksimum do $\frac{3}{4}$ jej wysokości.

Zadanie 14.

Opiekun zakładając okład rozgrzewający (ciepły), bezpośrednio po posmarowaniu miejsca zabiegu wazeliną, powinien na chorobowo zmienioną skórę w kolejności przyłożyć warstwę

- A. mokrą, przykryć ceratką, położyć warstwę suchą oraz okład zamocować opaską elastyczną.
- B. mokrą, przykryć warstwą suchą, położyć ceratkę oraz okład zamocować bandażem dzianym.
- C. suchą, przykryć ceratką, położyć warstwę mokrą oraz okład zamocować elastyczną siatką opatrunkową.
- D. suchą, przykryć warstwą mokrą, położyć ceratkę oraz okład zamocować elastyczną siatką opatrunkową.

Zadanie 15.

W celu łagodzenia wzmożonego pragnienia i suchości w jamie ustnej pacjentowi z przewlekłą chorobą nerek, obrzękami i zaleceniem ograniczenia ilości przyjmowania płynów, należy uwzględnić między innymi częste przepłukiwanie jamy ustnej

- A. wodą.
- B. boraksem.
- C. 5% roztworem soli kuchennej.
- D. 5% roztworem wody utlenionej.

Zadanie 16.

Podczas siania łóżka z leżącym pacjentem, okruchy z dolnych warstw pościeli należy wymiatać przy pomocy

- A. myjki, zachowując kolejność ich usuwania: prześcieradło, podkład nieprzemakalny, podkład płócienny.
- B. myjki, zachowując kolejność ich usuwania: podkład płócienny, podkład nieprzemakalny, prześcieradło.
- C. płata ligniny, zachowując kolejność ich usuwania: podkład płócienny, podkład nieprzemakalny, prześcieradło.
- D. płata ligniny, zachowując kolejność ich usuwania: prześcieradło, podkład nieprzemakalny, podkład płócienny.

Zadanie 17.

Pacjentka ma założony wyciąg bezpośredni na kończynie dolnej. W celu umożliwienia jej wypróżnienia należy

- A. podać jej basen do łóżka.
- B. zawieźć ją do łazienki na wózku leżącym.
- C. posadzić ją na krześle sanitarnym przy łóżku.
- D. zawieźć ją do łazienki na wózku inwalidzkim.

Zadanie 18.

Pędzlowanie jamy ustnej ciężko chorego, u którego występują pleśniawki, należy wykonać z zastosowaniem

- A. gazików, szczoteczki i pasty do zębów.
- B. gazików, kwaczków i pasty do zębów.
- C. kwaczków, szpatulek i zaleconego środka leczniczego.
- D. szpatulek, szczoteczki do zębów i zaleconego środka leczniczego.

Zadanie 19.

Do wykonania pacjentce mycia głowy w łóżku, oprócz wanienki pneumatycznej, wiadra, ciepłej wody, szczotki lub grzebienia, suszarki do włosów, fartucha i rękawiczek jednorazowych, należy przygotować:

- A. odżywkę, dwa ręczniki, dwa dzbanki, waciki.
- B. szampon, folię, dwa ręczniki, dwa dzbanki.
- C. szampon, mały ręcznik, dzbanek, waciki.
- D. odżywkę, folię, duży ręcznik, dzbanek.

Zadanie 20.

Podczas całkowitej zmiany bielizny pościelowej pacjentowi leżącemu w łóżku, bezpośrednio po zmianie poszewki na poduszce należy zmienić

- A. poszwę.
- B. prześcieradło.
- C. podkład płócienny.
- D. podkład nieprzemakalny.

Zadanie 21.

W celu ułatwienia unieruchomionej w łóżku pacjentce rozpoczęcia mikcji i oddania moczu na basenie, należy osłonić łóżko parawanem, a następnie

- A. polewać krocze ciepłą wodą.
- B. polewać krocze chłodną wodą.
- C. podać napar z ziół o działaniu moczopędnym.
- D. podać napar z ziół o działaniu antyseptycznym.

Zadanie 22.

Wymianę cewnika zewnętrznego pacjentowi leżącemu w łóżku opiekun medyczny powinien rozpocząć od

- A. uzyskania zgody pacjenta.
- B. pobrania moczu na badanie ogólne.
- C. osłonięcia łóżka pacjenta parawanem.
- D. przygotowania zestawu do wykonania zabiegu.

Zadanie 23.

W przypadku stosowania worka z lodem, między kolejnymi zabiegami należy zachować przerwę trwającą minimum

- A. 15 minut.
- B. 30 minut.
- C. 45 minut.
- D. 60 minut.

Zadanie 24.

Przygotowując termofor do wykonania zabiegu przeciwzapalnego z zastosowaniem ciepła, należy wypełnić go do

- A. pełną wodą o temperaturze 80°C, odpowietrzyć, sprawdzić szczelność zakręconego korka, osuszyć i umieścić w płóciennym pokrowcu.
- B. pełną wodą o temperaturze 60°C, odpowietrzyć, sprawdzić szczelność zakręconego korka, osuszyć i umieścić w ceratowym pokrowcu.
- C. ½ objętości wodą o temperaturze 80°C, odpowietrzyć, sprawdzić szczelność zakręconego korka, osuszyć i umieścić w ceratowym pokrowcu.
- D. ½ objętości wodą o temperaturze 60°C, odpowietrzyć, sprawdzić szczelność zakręconego korka, osuszyć i umieścić w płóciennym pokrowcu.

Zadanie 25.

W sytuacji gdy pacjentka, uskarżająca się na niesmak w ustach i ból gardła podczas połykania leków, ma do przyjęcia drogą doustną dwie tabletki antybiotyku, powinna połknąć je

- A. po jednej tabletkie i opiekun powinien zapewnić jej do popicia sok pomarańczowy.
- B. po jednej tabletkie i opiekun powinien zapewnić jej do popicia wodę niegazowaną.
- C. rozpuszczone w małej ilości soku pomarańczowego.
- D. rozpuszczone w małej ilości wody gazowanej.

Zadanie 26.

Opiekun pomagając pacjentce sprawnej ruchowo, która ma założone opatrunki na oczy, w samodzielnym spożywaniu posiłku **nie powinien**

- A. podawać pacjentce pokarmu do ust.
- B. pomagać pacjentce w zajęciu miejsca przy stole.
- C. sygnalizować pacjentce ustawienia talerza i sztućców.
- D. informować pacjentki, że posiłek i napój postawiono na stole.

Zadanie 27.

W celu przemieszczenia pacjenta leżącego w łóżku do zakładu radiologicznego, należy przygotować wózek leżący przykryty prześcieradłem, wyposażony w poduszkę i koc, a następnie ustawić go

- A. prostopadle do łóżka, leże wózka umieścić poniżej wysokości leża łóżka, zablokować koła.
- B. równolegle do łóżka, dostosować wysokość leża wózka do wysokości leża łóżka, zablokować koła.
- C. równolegle do łóżka, leże wózka umieścić poniżej wysokości leża łóżka, koła pozostawić odblokowane.
- D. prostopadle do łóżka, dostosować wysokość leża wózka do wysokości leża łóżka, koła pozostawić odblokowane.

Zadanie 28.

Podopiecznego, przebywającego w środowisku domowym, któremu zalecono wykonywanie ćwiczeń izometrycznych kończyn dolnych, należy poinstruować, aby

- A. wykonywał zginanie i prostowanie palców stóp.
- B. napinał i rozluźniał mięśnie bez wykonywania ruchu.
- C. wykonywał zginanie i prostowanie w stawach kolanowych.
- D. napinał i rozluźniał mięśnie z jednoczesnym wykonywaniem ruchu.

Zadanie 29.

Przytomnego pacjenta po zakończeniu karmienia przez zgłębnik założony do żołądka należy pozostawić na minimum

- A. 20 minut w pozycji bocznej lub neutralnej.
- B. 30 minut w pozycji bocznej lub neutralnej.
- C. 30 minut w pozycji wysokiej lub półwysokiej.
- D. 20 minut w pozycji wysokiej lub półwysokiej.

Zadanie 30.

Do wykonania kąpeli w wannie pacjenta z uszkodzonym rdzeniem kręgowym należy użyć wody o temperaturze

- A. 30°C
- B. 35°C
- C. 40°C
- D. 45°C

Zadanie 31.

Materac zmiennościowy opiekun powinien zastosować u pacjenta

- A. z oparzeniem pośladków.
- B. z odparzeniami w fałdach brzusznych.
- C. z trudnościami w zmianie pozycji w łóżku.
- D. z trudnościami w wykonywaniu czynności higienicznych.

Zadanie 32.

Pielęgnacja przeciwoleżynowa pacjenta leżącego w łóżku z paraplegią kończyn dolnych, powinna polegać między innymi na eliminowaniu ucisku w okolicach zagrożonych oraz myciu skóry

- A. ciepłą wodą z mydłem o pH 5,5, delikatnym osuszaniu i zastosowaniu oliwki na skórę.
- B. letnią wodą z mydłem o pH 6,5, energicznym osuszaniu i zastosowaniu wazeliny na skórę.
- C. zimną wodą z mydłem o pH 5,5, delikatnym osuszaniu, natarciu skóry oliwką i zasypaniu talkiem.
- D. ciepłą wodą z mydłem o pH 6,5, energicznym osuszeniu, natarciu skóry kremem odżywczym i zasypaniu talkiem.

Zadanie 33.

W opiece nad otyłą podopieczną z rozpoznanym nadciśnieniem tętniczym, w zaleceniach dietetycznych należy uwzględnić między innymi, stosowanie posiłków

- A. niskokalorycznych z ograniczeniem spożycia soli kuchennej.
- B. wysokokalorycznych z ograniczeniem spożycia soli kuchennej.
- C. niskokalorycznych z ograniczeniem podaży wody do 1 litra na dobę.
- D. wysokokalorycznych z ograniczeniem podaży wody do 1 litra na dobę.

Zadanie 34.

W planie opieki nad niesamodzielnym, leżącym podopiecznym z rozpoznanym problemem zaparcí atonicznych, należy uwzględnić między innymi podaż produktów z diety

- A. ubogoresztkowej, niegazowane płyny do picia i obserwację wypróżnień.
- B. bogatoresztkowej, kompoty z suszonych śliwek do picia i obserwację wypróżnień.
- C. ubogoresztkowej, gazowane płyny do picia i podawanie basenu o stałych porach dnia.
- D. bogatoresztkowej, kompoty z czarnych jagód do picia i podawanie basenu o stałych porach dnia.

Zadanie 35.

Podopieczna choruje na reumatoidalne zapalenie stawów. Z powodu deformacji w obrębie stawów rąk ma problemy z przygotowaniem i spożyciem posiłków. W celu podtrzymania jej samodzielności w spożywaniu posiłków opiekun powinien zaplanować zakupienie dla podopiecznej

- A. talerzy plastikowych.
- B. szklanek z uchwytem.
- C. sztućców plastikowych.
- D. sztućców z pogrubionymi uchwytami.

Zadanie 36.

Podopiecznemu po przebytej operacji wszczepienia endoprotezy stawu biodrowego, który porusza się przy pomocy kuli łokciowej, należy przypominać, aby w trakcie przemieszczania się po schodach kulę trzymał po stronie

- A. operowanej, a wchodzenie na kolejny stopień rozpoczynał od kończyny nieoperowanej.
- B. nieoperowanej, a wchodzenie na kolejny stopień rozpoczynał od kończyny operowanej.
- C. nieoperowanej a schodzenie z kolejnego stopnia rozpoczynał od kończyny operowanej.
- D. operowanej, a schodzenie z kolejnego stopnia rozpoczął od kończyny nieoperowanej.

Zadanie 37.

W opiece nad pacjentem, u którego podczas wstawania z łóżka występują nagłe spadki ciśnienia (hipotonia ortostatyczna), należy zadbać, aby po przebudzeniu pacjent

- A. wstawał szybko z zachowaniem trzech etapów: siadanie w łóżku, siadanie ze spuszczoneymi nogami, stanie przy łóżku.
- B. wstawał powoli z zachowaniem trzech etapów: siadanie w łóżku, siadanie ze spuszczoneymi nogami, stanie przy łóżku.
- C. wstawał powoli z zachowaniem trzech etapów: wykonanie głębokich wdechów, siadanie ze spuszczoneymi nogami, stanie przy łóżku.
- D. wstawał szybko z zachowaniem trzech etapów: wykonanie głębokich wdechów, siadanie ze spuszczoneymi nogami, stanie przy łóżku.

Zadanie 38.

Udzielenie wsparcia informacyjnego podopiecznemu z wylonioną przetoką jelita grubego, który z powodu wzdęć i głośnego oddawania gazów ogranicza kontakty społeczne, polega na

- A. zaopatrzeniu w worki kolostomijne.
- B. wykonywaniu zabiegów higienicznych.
- C. zaopatrzeniu w środki do pielęgnacji stomii.
- D. przeprowadzeniu edukacji w zakresie zasad odżywiania.

Zadanie 39.

Po opróżnieniu i wymianie worka na mocz, w warunkach szpitalnych należy zużyty worek

- A. umieścić w basenie.
- B. umieścić w wiaderku.
- C. wyrzucić do czarnego worka.
- D. wyrzucić do czerwonego worka.

Zadanie 40.

W zakładzie opiekuńczo-leczniczym miskę nerkową wielorazową, którą opiekun użył do wykonania pacjentowi pędzlowania jamy ustnej, po opróżnieniu z zawartości w pierwszej kolejności powinien

- A. umyć pod bieżącą wodą.
- B. umyć przy użyciu detergentu.
- C. zanurzyć w roztworze detergentu.
- D. zanurzyć w roztworze środka dezynfekcyjnego.